

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE STUARTS OP DE TROON

OP het ogenblik dat Mazarin het program van Richelieu verwerkelijkte en van Frankrijk de eerste mogendheid van Europa maakte, was het zestig jaar geleden dat koningin Elizabeth van Engeland haar regering had beëindigd. Wat was er in deze lange periode in Groot Brittannië gebeurd? Heel wat belangrijke dingen. Het begon toen de Schotse dynastie van de Stuarts op de troon van Engeland kwam...

1 — JACOBUS I

Elizabeth stierf in 1603 en met haar eindigde de dynastie der Tudors. Zij was echter verwant met Mary Stuart, dat weet je, en het was de zoon van Mary Stuart, reeds koning van Schotland onder de naam van James of Jacobus VI, die zou opvolgen. Hij werd koning van Engeland onder de naam van Jacobus I en van dit ogenblik af waren de twee koninkrijken verenigd. Jacobus I had geen koninklijk allure, hij was ros, krombenig, onhandig, brutaal en drinkebroer. Hij geloofde in zijn eigen geleerdheid en noemde zichzelf de « Salomo van Engeland ». Hendrik IV beschouwde hem als de « wijste domkop der christenheid ».

3 — DE « POWDER PLOT »

VAN bij het begin van zijn regering toonde Jacobus I zich vijandig tegenover de katholieken en deze laatsten besloten, de koning en heel het Parlement in de lucht te doen vliegen bij de openingzitting van het Parlement op 5 november 1605. Grote tonnen kruit werden opgestapeld in de kelders van Westminster onder de parlamentszaal. Dat was de « Powder Plot », ofte Poeder Komplot. Op het laatste ogenblik verrees Tresham, een van de samenzweerders, het geheim. Jacobus I nam op wrede wijze wraak. De « paapsen » werden gefolterd, terechtgesteld of verbannen.

4 — BUCKINGHAM

JACOBUS I liet werkelijk niets onverlet om door zijn onderdanen uitgespuwd te worden. Hij schonk al zijn vertrouwen aan zijn favoriet, de mooie George Villiers. Hij schonk hem ook alle volmachten en de titel van hertog van Buckingham. Het Parlement werd in 22 jaar slechts vier keren bijeen geroepen. De koning had nog liever geen subsidies, dan ze door het Parlement te moeten laten stemmen!

2 — DE « MAYFLOWER »

UIT katholieke huize geboren en puriteins opgevoed, ging Jacobus I over tot de Anglikaanse Kerk toen hij koning werd van Engeland. Hij wou zich aldus de steun van de bisschoppen verzekeren, want « no bishop, no king », geen bisschop, geen koning. Hij vervolgde de puriteinen. In 1620 zeilde een groep « Pelgrim Fathers » met de « Mayflower » de Oceaan over om Amerika te koloniseren.

5 — KAREL I

TOEN de eerste Stuart in 1625 stierf, slaakte heel Engeland een zucht van verlichting. Er steeg ook een kreet van hoop op. De zoon van Jacobus I, die zijn vader zou opvolgen onder de naam van Karel I, was intelligent, dapper, goedgehartig en edelmoedig. De grote Anwerpse schilder Antoon Van Dijck konterfeitte van hem prachtige portretten.

(Wordt voortgezet.)